

Олон бүхний пролетари нар нэгдээгүйч!

Анхны дугаар

ТАВАН ЖИЛ

ТӨВ АЙМГИЙН НАМЫН ХОРОО, А. Д. Х. Г. ЗАХИРГААНЫ СӨНИН

16 дахь жилдээ
№ 18 (1353)

1964 оны
3 дугаар сарын 1

НЯМ

Монгол Ардын Хувьсгалт намын яруу алдар

Монголын ар түмний манлай, анх зохиогдогч-дэдчин манлай, манай ялалт амжилтуудыг зориг туулан зохион байгуулагч МАХН байгуулагдсанаас хойш 43 жил болно.

Дөн гаруй жилийн дотор манай хөдөлмөрч ард түмэн эрх чөлөө туугаар тогтнолоо хамгаалан бэхжүүлж, улс орноос хонгордоос ангижруулан, социалист байгуулалтын төлөө хийсэн тэмцэлдээ олон бус ялалтыг гэгцхүү МАХН-ынхан нэртэн удайрагдан олжээ.

МАХН, гутгаи их Октягрийн социалист хувьсгалт шууд нөлөөгөөр үндэсний болоод нийгмийн алдартыг зэргүүтээс монгол хөдөлмөрч ард түмний эрх чөлөөний хувьсгалт тэмцлийн болит зүү тогтоолоор үүсч байгуулагдсан юм.

МАХН, монголын ард түмний байдал олон хувьсгалт ололтыг шууд устгагч оролдсон ардын дайснарууд хийгээд, намын дотор шугарлын орсон эвлэлд үндсээр үзэгдэн, олонорхонист урсгалдуудтай улс төрийн хатуу шүүрэн тэмцэл хийж, өөрийн эрхтсн, ленинист жанжин шүтэмж гуйвалтгүй хамгаалснаар үзэл суртал, зохион байгуулалтын хууд хатуужин бэхжжээ.

МАХН, дотоод гадаадын нарийн төвөгтэй нөхцөл байдлаар тус оронд ардчилсан үндсэн өөрчлөлт хийж, феодалын үйлдвэр нийгмийн харьцааг халах, улс орноос ялалт засгийг гадаадын капиталийн хараанаас ангижруулах, шинэ үйлдвэрлэх хүчинтг хөгжүүлж үндэсний аж үйлдвэр, оронгийн үйлдвэр холбоот байгуулах, соёл нийгмийн ухаан, тэргүүт, боловсролыг хөгжүүлэх тэмцэлд монголын ард түмнийт манлайлан удирдан хэрэгжүүлээ.

МАХН-ын мэргэн удирдлага, ЗХУ-ын зүү бүрийн тусламжтай манай ард түмэн аж оролдоо социалист аж үйлдвэрийг амжилттай байгуулан хөгжүүлж байгаа

гаар хоёрдосон мал аж ахуйн орон байсан БНМАУ, хөдөө аж ахуй-аж үйлдвэрийн орон болон хувирчээ.

Намын 14 дүгээр их хурал, тус оны ардын аж ахуйд социалист үйлдвэрлэлийн харьцааг анх явдалт үндсэн БНМАУ-д социализм төгс дүүрэн байгуулах хөгжлийн шинэ үзлэрснэг тэмдэглээд, социализмын материал техникийн бэлтгэлд хамтар манай намын оронг ирээдүйд аж үйлдвэр-хөдөө аж ахуйн орон болгон хувиргах зорилгыг нам ард түмний өмнө дэвшүүлэн тавьсан билээ.

Түүхэн энэ их зорилгыг биелүүлэхэд социалист орнуудын эдийн засгийн хамтын ажиллагаа хөгжлийнхээ шинэ үзлэрснэг, дэдчин социалист нөөцөөрлийн аж ахуй түргэн хөгжиж байгаа нь ийнхдээрх ач холбогдолтой болж байна.

МАХН-ын Төв Хорооны сайхан болсон V бүгд хурал дээр нэхэр Их Цэцэрлэг эхэллээ. «БНМАУ-ЗХУ-ын гишүүд эцэсн нүдэл нь манай орон үйлдвэр хуудыг түргэн хөгжүүлэх хөдөлмөрдлийн аж амьдралыг бэлтгэх хэлбэр-түгш байгуулаах болон шаварлагас үндэсний гар сн бөгөөд энэ нь социализмын эдийн засгийн хуулиуд нууны өмнө социализмын эдийн засгийн үндсэн хууль, социалист эдийн засгийг төлөв-өөгөөртгээр тэнцүүлэн хөгжүүлэх хуулийн шаварлагын түлэж болж байгаа хэрэг юм гэжээ.

Манай орон эдийн засгийг түргэн богино хугацаанд тэргүүний социалист орнуудын хэмээн хүнд хүртэл өвч татах хэрэгт их амжилт олохын тулд манай эдийн засгийг түргэн түргийн-гаар хөгжүүлэхээр ас хэтийн төлөвлөгөө хийгдэж байна.

БНМАУ-ын улс ардын аж ахуйг 1960 он хүртэл хөгжүүлэх хэтийн төлөвлөгөөний урьдчилсан тооцоогоор аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүнийг ба-

рагшаалаа 15 дахин, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг 4 дахин нэмэгдүүлэх юм.

МАХН-ын Төв Хорооны IV V бүгд хурлын шийдвэрийн дагуу орон-түмний намын байгуулаагууд ажилд үйлдвэрлэлд чиглүүлэн сайжруулах ирсний үр дүнд өнгөрсөн онд тус улсын мал сүргэ 1 сая 400 мянган толтойгоор өссөний дотор тус аймаг өнгөрсөн онгоос 56,8 мянган тол нүү бойжуулах төлийн хороогод 51 хувиар багасган мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг 103,3 хувиар биелүүлэв.

Тус аймаг 1963 онд газар тариалан үйлдвэр, тэвээр холбоо, хуулиаар бэлтгэл, цөйгээгээр, эрүүдний хамгаалах зэрэг бүх салбарын төлөвлөгөөг биелүүлж төлөвлөсөн сайхан амжилт гаргаснаар улсын тэргүүний аймгийн эгнэлд оров.

Энэ сайхан туршилтаалаа тулгуурлан 1964 оны бүх төлөвлөгөөг зорилгыг хугацааны өмнө давуулан биелүүлэх ирмүүн нэгтгэлийн хөдөлмөрдөө тус аймгийн хөдөлмөрчид улс шуурхайлан ороод амжилтаж байна.

1964 онд тус аймгийн хөдөө-мөргдөд намиклаа мэргэн удирдлагар малаа 62 хувиар өсгөж, газар тариалангийн талбайгаа 11575 га д хүрэх зэрэг асар том зорилтуудыг биелүүлэн.

Одоо тус аймгийн нийдээс сүү зуулан хүнд байдал орсон хатуу шүүрэн нөхцлийг зоригт тэвэрт сөрөн давж, мал сүргээ онд мөнд оруулан, төл бүрийг бүрэн бойжуулах, хаврын тариалангийн бэлтгэлийг бүх талаар хонхот, аймгийн намын хорооны бүгд хурал, өрхийн хурал, шийдвэрийг ширхэгчлэн биелүүлэх хойшлуудлуугий зорилгыг хамга шаварлагд тэмдэглэж байна.

Марксын-Ленинзмын тугийн дор МАХН-ын удирдлагар социализм байгуулах үндэстэ шинэ ялалт хийхийн төлөө урташва давшцааг

Аймгийн намын бүгд хурлын шийдвэр биелүүлэхийн төлөө

Баянзүрх сумын «Сүхбаатарын зам» нэгдлийн ерөнхий хороо, намын үүрээс зохион байгуулан нэгдлийнхээ тэргүүний сайчуудын зөвлөсгөөн хийгээд.

Зөвлөгөөнд 250 гаруй хүн оролцож нэгдлийн үйлдвэрлэлд тэргүүний туршлага, шинэ салбарлаа нэвтрүүлэх гэсэн нэгдсэн хэвлэв.

Тус нэгдэл, 1963 онд мал аж ахуйд тэргүүн туршлага нэвтрүүлдснээр 1962 онд байсан мал дээрээ 4 мянган мал нэмжээ.Малд шүүст, бүдүүн тэжээл бэлтгэн ажилд их амжилт олж байгаагийн төлөвлөгөөг 102 хувиар биелүүлж, тэжээлийн мөнгөнөр биелүүлж, 184 кг хураан авч, эрдэнэ шинэ 100 тоннг доршилээ. 1963 онд нэгдлийн I үнээгээс 400 литр,сарлагас 350 литр,ямаа нас 8,3 литр,хонхонс 7,8 литр,сүү ашиглаж 1 хонхонс 1650 грамм, тэмээгээс 5,3 кг ноос үхэр, адуунаас 300-500 грамм хөөвөр, ямаанаас 230 грамм ноодуу, хонхонс на урьд онуудад 1 малаас 3 литр хонхонс, шим уламж давж байгаа нь нэгдлийн хамт олны бүтээлийн онцлог юм.145 гүнжин үнээний 107 туталыг заадуулансд тугалын жин нь 7 сартаадаа 50 кг болж, хайгуулан сарсан гүнжин үнээний самын хуудаж нь 2,6 литр болсон байна.

Савалын Дуламсүрэн нутгийн уугаадын 15 үнэг, ямлаагээр савж үнэг бүрээс 743 литр, социалист хөдөлмөрийн бригадын гишүүн савалын Янжмаа 10 үнэг тэмээг үнэг бүрээс 1135 литр, савалын Хорлоо сарлагийн үнэг бүрээс - 503 литр сүү савж аргагчн болзол хангагээ.

Одоо тус нэгдэл нэг малаас ашиглаж ашиг шийийг дээд хэмжээгээр ашиглахын тулд 1964 онд монгол үнэг бүрээс 550 литр, сарлагын үнэг бүрээс 450 литр сүү савж, түү бүрээс 250 литр, хонь, ямаа бүрээс 10-15 литр сүү савж, савалын хугацаанд 1,3 мянган литр сүү, 380 мянган аргагч аргагч биелүүлэх зорилт тавьж байна.

Малдаа дээд зэргийн тарга хуч аавуулан, бүх хонийг өрт ороор таргалуулахын тулд 30 мянган хонийг бичлээгээр таргалуулах намар төлөг бүрийн 45 кг, хурга бүрийн 30 кг, эм хонь бүрийн 60 кг, бөмүүн 170 кг, шүд дэл хүйргийг 250 кг-а хургасан байхад үр зөвлөгөөгөөсөө урлагч гарга.

НАМЫНХАА ЗАХИДЛЫН ХАРИУД

МАХН-ын Төв Хорооны захидлыг аймгийн соёлын ордынхон баяртгай хийх ач залгамж хийрээд үр хүүхэд хүмүүжүүлэхийн тулд төвийн 10 жилийн сургуулийн нэгдүгээр ангийн 32 хүүхдийн бүрэлдэхүүнтг хөгжим дуу бүжгийн секцид байгуулан 1 хонд тус бүр 3 удаа хичээллэх соёлын орны жүжигчид бэгшлүүлж байна.

5-8 дугаар ангиудаас драмын секцид 30 хүүхдийнхэн дугаагад 10 хүүхдийнхэн ажилуулааг бэлтгэж байна.

Энэ шинээр бий болгох секцидээ БНМАУ-ын жүжгийн Жамъян, Сэлэд нар багшдаан Ш Динан

* ОООООООООООООООООООООООО * МӨНГӨНМОРЬТООР ЯВАХАД

Миний явсан энэ газрын уудуу, ой хөвч, гол, ус бичлээр нутаг нь өвийн удирлын монгол орон сүр жавхлан бүрүүлээр. Угсаатныт сайхан Мөнгөн морьт сум-нэгдлийн төвд энэ өдөр хөл хөдөлгөөн ихтэй хүн бүрийн бийлгэж ажилд нэг л өвөр хөгжөөнтэй.

Нэгдэл олон нэг жилд олон нийгмийн гүйцэтгэл хамтран дүгнэхээр хуран шугарчээ. «Дэлгэрчлэхлэн» нэгдлийн хамт олон өнгөрсөн жил мал сүргээ 2881 толгойгоор өсгөс-

ноос хэлээд бусад төлөвлөгөөг зүйлээс чиг хугацаанд нь биелүүлсэн амжилтууд айлныт тэр гэвээ. Энэ амжилт бүтээлийн эхэлд, амар цуутай аргага тэдний савалын, янгийн,малын, ажилын олон, дэнийн дотор савалын Гий мал-соёлынист хөдөлмөрийн бригад анхлгч савалын Бадамгарын, Насарын БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын депутат тэдний дэрга Чойжиг шарын зэрэг хүмүүс зүү өсөөр агуу байна.

Савга зориг нь нэгдсэн, самбаа явахалж нь хөсгөсөн сайчуу

дын эгнээ нийхүү өргөн дэлгэр өргөжиж байдгийн учир нь өөдрөг ажилтай хамт олны хамтын хөдөлмөрийн үр юм.

Нэгдлийн ерөнхий хороо, хамт олон 1963 онд олсон амжилтаа бататган 1964 оны ажилдаа шуурхайлан агуу байна.

Үгнээд зохион байгуулах дайчин надартай, зориг самбаа, нэгдэл амжилт, бүтээлийн хөдөлмөр оргилсон хөдөлгөөн, одоогийн дотор бүтэйд хөсгөн зохиовол их амжилтад хүрч болд хийг харуулж байна. Б.Дандар

Намын хоньчин гишүүн

(Сурвалжласан тэмдэглэл)

Малтайн ус цантуулж өвсөн толгойд хүүрэт буусан өвлийн өгдөө, Эрдэнэсүм тэмн төвөөс зүйн урлийн цуглуулгын хагал чиглэл Арбулаг орохор ивэй.

Цас их хүйтний эрч нэмүүн болохоор машины гэгээвчүүд цантаж үлээгүүр ажилладаг зөвхөн урхал хурч гэгээвчээр доод талын хэсэг дугаарзав марна хэрнэ.

Хамт яваа хүмүүс энэ нутгийн болохоор дараахгүйз, бууд өвлөжөөг аналхгүй.

—Одоо тавин өс дууссан хир нь хүйтний эрч удам чимгдээд малчин хүн, машины жоолоод хохорон өлөх харын бэлтгэлгүй бичиг даасгүй шалтаг цаг иржээ гэж жоолоод за дууг хоньтонгн аръяк жалаац...

Дамдмалын шавхан дор чинь шүү гэж нэг мянн эхэлн.

—Очмогч уяатой мөр, хоньж, хөд дүүрэн нэлэйн хэвтсэн хонь хойт хамарладаа зээр шин үргэн гарав.

Дамдмалынхантай мондаснын дараа хонь мал үргээсэн буруудлаа уулаагт гуж бидний ярих эхэлн.

—Тарган тавтай өвөлжиж байна уу? гэхэд цэрэй нь нар салхинд борлоосон 30 эргэн насин зуауу, өвлөдөө өнтэй сайхин а байсан хэсн, одоо а гуулж мадаггүй болоод байна. Ойрын жиндүүл хавартаа баахан чангаралд байдаг болчихлоо. Одоогоор тэжээл шавардаа мэлч уй хонь мянн тарган а байна гэж аръяк билээ.

1961 оны хавар, намын үүрний бичиг гишүүдийн хурал дээр намын үүрний нарийн бичгийн дарга: хуангуяа эр сувай мал харнуулах хонь олохгүй байна.

Үүнийн намын гишүүд а маллай ах өстэй болоод байна гэж бай сан удам бий.

Намын гишүүн Дамдмал, хэсг болж сүүлсн басаа бич, 700 эр тарган, 500 эр байр аян маллан харын ноос ноолууры нь дээр хэмжээгээр ашиглаж 1962 онд нүүлхн бүрийг дундаар 37 кг, ямаа бүрийг 32 кг жинтэй бэлтгэхэд ташуана гэж намын гишүүдийг уриалжээ.

Аймгийн намын хороо, АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргаа 1963 онд сум хороонд зарлагасн социалист урлааны дүгнэргэс.

Сум хороондын социалист урлааны дүгнэргэс сумд 3 байр гар шатлууртай дүгнэргэс тогтоосон билээ.

1963 онд мал өсгөх төлөвлөгөө 5 төрөл дээр нь биелүүлж дүнгээр нь 108 ас дээр хувиар биелүүлсэн сумд нэгдүгээр суурь, 106-108 хувиар биелүүлсэн сумд хоёрдугаар суурь, 104-106 хувиар биелүүлсэн сумд гуравдугаар суурь зээлүүлжээр боловд заасан байна.

1963 онд мал өсгөх төлөвлөгөө 25 сум-нэгдэл, сум САА, хороо захиргаа хүлээн аснсан 91 нь мал өсгөх төлөвлөгөөг 100,5-112,3 хувиар биелүүлжээ.

Баяндалуур, Эрдэнэ, Баянзүр, Баянчандмань сумд мал өсгөх төлөвлөгөөг биелүүлэхгүй болон өнгөрсөн онд байсан малд өсгөжээ. Харин өнгөрсөн онд байсан малд хориулаасн сум-нэгдэл, сангийн ах ахуй байхгүй байгаа нь манай орон нутгийн нам, улс, олон нийтийн байгууллагад мал ах ахуй өсгөх та-

—Асар улаагүй Дамдмал, 1200 мал авлаа гээд ярих айлдас айлд тарж, нутгийн хашир малчин Сандагтай Дамдмал айлд өөрнөмгө, сансандаа заавал хийдэг хүн.

Мал олон ч адил, нөөн ч адил нэг малаагүйтай тог тойлбай нь хуртгай эр гэмтр ан нэрлэ итгэж байхад зарим залуучид за Дамдмал намын гишүүн гээд а өнгичр байгаа хонь, нлэх үхүүхэдтэй, хүн бүтгүй байж тэр олон малд нэг мал маладгүй он гэж хээд гэд байжээ.

Намын гишүүн Дамдмал тэр жилээ хоньно сайн гаргалуудад төлөг бүрээсээ 1110 грамм ноос, борлон бүрээс 230 гр ноолуур, 228 гр ноос авч хоньно дундаар 30 кг, өмгөг 30 кг-н хувиар жинтэй улсын бэлтгэлд тушаал суман тарга хүчин аргага болжээ.

Намын гишүүн хоньчин Дамдмал, 1963 оны 2 дугаар сард 975 эр төлөг, 435 борлон авч зуны ороонд хоньно дундаар 48 кг, өмгөг 40 кг-н тарга хүн алуулж хонь бүрээс 1800 гр ноос авч дунд хоньно ноосны аргага болсон байна.

—Ноос их авалгийн учир юунд байна гэхэд: Мал тарган бол бүх хонь сангаар гоно. Их ч ноос авна, зөлбөөт дооно төлч авна. Малд сөн тараагуудад ноосны н хувиатгүй хонь ноос авч болно гэв.

Намын гишүүн Дамдмал бич нэрийн нарийн хувиарлаж, аль ч уаирад хоньно бэлтгэрүүлэхдээ өдөр нэгдүгээр хоньчинд тогтоож яадаг байна. Энэ нь өвсний толгой шүүрч гүйлгээтэй, тавтай ндээсүүлэн хонь тогтвор оро, нарийн амтал өсгийг идэж сурдг гэв.

—Хонийг ямар бичлэгт харилуу байн гэж 1963-ийн хонийг хавар бас цохирхот, нг нүдэндээ түрнэгт дагуулж, дараа нь ялга хөөлөг махлуудад, дараа нь ялга доогуу алуулж ус хуажир тохирууаг ид намын цаг багатай

нарийн хоньно идээшлүүлбэл сайн он нөгө сангадга. Намын хувиарлаж өдөр нэгдүгээр хоньчинд тогтоож яадаг байна. Энэ нь өвсний толгой шүүрч гүйлгээтэй, тавтай ндээсүүлэн хонь тогтвор оро, нарийн амтал өсгийг идэж сурдг гэв.

Билээр байх, дуулан буудилд залгаг хорхотой өвөлжихдөг нэг их нуруутай.

Манай өнгөрсөн зуны, намар Жаргалзантаа Таруу, Хөөөөр Нуурын эр зэрэг ташаа хөмүүд, ус хуажир элбэгтэй нутгаар 10 удаа нүүлгэлж хоньно таргалууд сум гэж намын гишүүн хоньчин Дамдмал аръя. Намын гишүүн Дамдмал ойрын хэдэн жил өвлөж бүүн муутай гэж айл өвлөж хонь байсан саргад толгоогоор хувиарлаж хоньно нас тэнүүц Арбулагийн нуруунд өвлөж 2 бууд асаж өнтэй тарган өвлөжөөгөд тарган хаваржиж байна.

Намын гишүүн Дамдмалынх нүдэд өрсөс хонь жил бүр минга гаруй хөдөлмөр өдөр бүтэж, жилийн дундаар ороого 3000-6000 төгрөгт хүрч өөний сөн цагаан гэртэй, бөндийсн олон хүүхэдтэй радио хуузаар авчч хамгаасн амьдрал хөдөлмөр нь өрсөн сайхан айл хонь. Намын гишүүн Дамдмал, аймгийн хөдөө ах ахуйн тэргүүний сайнуудын зөвлөхөөсөө аймгийн сум урьмалт удам зоригсн аймгийн 1963 оны ноосны аргага дахин хамгаалж хонийн сүргээ онд тарган ороулж, улсын бэлтгэлд аймгийн дундаас дээр тарга хуахтай тушаал зорилт тавьж байна.

Шаргалзанта өвстэй налгар энгэрт хонийн сүргэ тарган бичиж баруун талд налгар мортой хүн моруулаш биелүүлжээр баруун талд налгар налгар нэгэн уран зураачийнх бичсэн (Нэгдлийн хоньчин) айлд зургийн бичлэл нүднээ тусна.

Д.Дондогдорж

АВЬЯАСАРАА ШАЛГАРСАН АВРАГА

Та аймгийнхаа 40 жилийн ой гоор авъяасараа шалгарсан 100 пионер сурталын хоньчиргай узаж суухдаа дэлбээ дээгнэ гэхдэ иргүй цлэг шиг ижилхэн цинхэр хуучастай 3 охины тогтоосон уран нугагбичрин төрөх бүрийн нойргийг байдал арж олдны хонь нэг адил байсан суусан бичиг. Аврагуу сэтгэлд шингэлт уран нугагбичрин а өвлөгийн хөдөлгөөр үгүйн он шиг тогтоосон болохоор сэтгэлд тэн үлдэж хохорсон тэр охианд тань хуь магд.

Энэ тинд тэр маргаасан ч байж болох хонь.

Тэр гурван охины нэгийг нь Бадарчин Бат-Энх гэдэг. Атага булагийн 8 жилийн сургуульд суралцаж.

Бат-Энх ингэж аймгийнхаа 40 жилийн ойгоор авъяасараа шалгарч аймгийн сургуулиудын уран бүтээлийн аргага болсон хонь.

Бас дуулж хөгжимдөхдөө а өгтэй охино доо. Өөрийг асруулж ндл хичээлийн тохмил сайхан танхимийн жарж өгсөн Солонгос хоньчин гэгээг Солонгос дуу дуулж байхыг нь ч сонсоо биз.

Д.Дамбал

Уралдааныг шинэ хэлбэрээр өрнүүлэв

Аймгийн намын хороо, АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргаа 1963 онд сум хороонд зарлагасн социалист урлааны дүгнэргэс.

Сум хороондын социалист урлааны дүгнэргэс сумд 3 байр гар шатлууртай дүгнэргэс тогтоосон билээ.

1963 онд мал өсгөх төлөвлөгөө 5 төрөл дээр нь биелүүлж дүнгээр нь 108 ас дээр хувиар биелүүлсэн сумд нэгдүгээр суурь, 106-108 хувиар биелүүлсэн сумд хоёрдугаар суурь, 104-106 хувиар биелүүлсэн сумд гуравдугаар суурь зээлүүлжээр боловд заасан байна.

1963 онд мал өсгөх төлөвлөгөө 25 сум-нэгдэл, сум САА, хороо захиргаа хүлээн аснсан 91 нь мал өсгөх төлөвлөгөөг 100,5-112,3 хувиар биелүүлжээ.

Баяндалуур, Эрдэнэ, Баянзүр, Баянчандмань сумд мал өсгөх төлөвлөгөөг биелүүлэхгүй болон өнгөрсөн онд байсан малд өсгөжээ. Харин өнгөрсөн онд байсан малд хориулаасн сум-нэгдэл, сангийн ах ахуй байхгүй байгаа нь манай орон нутгийн нам, улс, олон нийтийн байгууллагад мал ах ахуй өсгөх та-

аймгийн таван зарлагасн социалист урлаанд Ван сум хороонд суурь зээлж МАХН-ын Төв Хороо, БИМА-ын Сайд нарийн Зөвлөлийн социалист урлаалд шилжин явагч хонь хувиар авчээ. Замар сумд социалист урлаанд хоёрдугаар суурь, Мөнгөнөр, Лүн, Баянцогт сумд социалист урлаанд гуравдугаар суурь тус тус зээлж аймгийн намын хороо, Гүйцэтгэх захиргааны барын бичиг мөнгөн шагналар шагнагдав.

1963 онд олсон энэ туршлага дээрээ бид үнэлснээж 1964 оны мал өсгөх, улс, ардтай ах ахуй соёлч төлөвлөгөөг үзүүлжээр бүрээр нь биелүүлэхийн талөө тэмцэх ёстой.

Энэ зорилтыг биелүүлэхдээ хөдөлмөрийн хөдөлмөрийн ндэнийг дайчлах зорилгоор аймгийн намын хороо, Гүйцэтгэх захиргаа социалист урлаандын 3 зэрэгтэй, 3 суурьтай зарлагч түүгүн байр зээлсэн сумын намын хороо, Гүйцэтгэх захиргааны социалист урлаандын ндэнийг ах тус, диндэл, 25 мянган төгрөгөөр, 2 дугаар байр зээлсэн сумын намын хороо, Гүйцэтгэх захиргаа шилд

хиргааны диплом, 20 мянган төгрөг, 3 дугаар байр зээлсэн сумын намын хороо, Гүйцэтгэх захиргааны диплом, 15 мянган төгрөгөөр цитнахвар тогтоов.

Бадарчин Бат-Энх тус сум хороонд илэрч урлаандын 2 сум хороондоо үүрэг авч дунг хэсгэ буюу зарим нь жилдээ нэг удаа гаргах замнар явагдаж байсан оол социалист урлаанд хөдөлмөрч олон тэмцэл удам өргөн хамрах тээгэлтэрийн туршилыг судалж дэлгэрүүлэх зорилгоор 1964 онд социалист урлаандын группийн магтаар (4-3) сумын хороонд урлаандын зорилгон байрлаж, уг урлаандын ахуйн үйлдэл дутам намын хороо, Гүйцэтгэх захиргаа сумдын төлөөлөгчид оролцуудан дүгнэх йлхүү дүгнэхлээ 1 дугаар уаирад төл бөжлж ба хөдлүү түүний эдийн бэлтгэлд ажилд дүгээр, 2 дугаар уаирад ахуйн хэсгэ жилийн ажилд дүгээр, 3 дугаар уаирад бич төрлийн ноос, хадгалгын төлөөлөгчийн гүйцэтгэлд дүгээр, 4 дугаар уаирад бич жилийн ажилд дүгээр дүгнэж байхвар намын хороо, Гүйцэтгэх захиргаа шилд

Тэргүүн туршлага, оновчтой саналын комисс

Аймгийн 13 дугаар авто бэлэн Юндэндоо даргатай тэргүүн туршлага, оновчтой саналын комисс тэргүүн туршлага эзэмшиж оновчтой санал гаргагчидтайгаа байнга зөвлөн комиссын гишүүдийн хуралт тогтмол хийж, гарсан оновчтой санал, эзэмшигч тэргүүн туршлагыг тухай бүр шинжлэвчлэн байна.

Тус комисс мэргэжлийн хүмүүсийн оролцоотой дороос гарсан оновчтой санал болгонд эдийн засгийн тооцоог гаргаж ашигтай нь үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх оновчтой зүйл санаачилгыг тэргүүн туршлага эзэмшигч нар бэлдэл

Нөхөр Агаан мянган кг юм өргөх даштай тал хийж ажиллуулсан нь 8—10 хүний хүч хэмээн, хөдөлмөрийн бүтээмжийг 5 дахин нэмэгдүүлж мотор бүрээс 9 төгрөг 37 мөнгө жилдээ 374 төгрөгийн хэмжээт гаргажээ.

Бас төмөр ослгох цэцэглэн хөрөө хийсэн нь хөдөлмөрийн бүтээмжийг 2 дахин нэмэгдүүлж нэг өдрийн ажилд 14 төгрөг 42 мөнгөний хэмжээт олж болжээ.

Мужаан Батал, мод зүсэх цахилгаан хөрөө, цахилгаан харуул бая модонд гударга гаргах цахилгаан харуул машинан тавих бэлгэ эзлүүлж бөөх төмөр боолт

Зурга дээр Баазын дарга Юндэндоо мужаан Батал нар ажил дээрээ.

гаргах, урлалдан зэрлэх, оновчтой зүйл сэдэж санах түүнийгээ ажла болгоход нь цаг гаргаж өгөх зэргээр бүх талаар дэмжин ажилладаг байна.

1963 онд тус бэлдэл 10 гаруй оновчтой санал гарч 8-нь үйлдвэрлэлд нэвтрэвчлэн 5000 гаруй төгрөгийн ашиг олжээ.

Үүний дотор тогочир Агаан, мужаан Батал нар ус ардын аж ахуйд ихээхэн үр ашиг өгөх 4-5 оновчтой санал гаргаж үйлдвэрлэлд нэвтрүүлсэн байна.

нэрлэв.

Социалист урлалдаанаар тууга, шинэ санаачлага тэргүүний туршлагаар жолооготой гүйцэтгэлийн налагтаар ташуураа хийж МАХН-ын 14 дүгээр Их Хурлаас баталгасан 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөний 4 дэх жил 1964 оны мал өсгөх, улс ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг гүйцэтгэлт бүрээр нь жигд ханган биедүүлж эх орондоо социализм бүрэн төгс байгуулах үйл хэрэгт улам их ажиллалт гаргахыг тус аймгийн нам, улс олон нийтийн байгууллага бүх хөдөлмөрчидөөс уриалав.

Аймгийн намын хорооны нарийн бичгийн дарга Дамбажамц

Оновчтой санал гаргагч Содном, одоо бас л нэг юм санаачлахаар бодож байна

зэргийг хийснээс хөдөлмөрийн бүтээл нь 2—5 дахинвар дээшилж 4 мянга гаруй төгрөгийн ашиг оруулсан байна. Тус бэлдэл 1963 онд «Зил-164» машины модонд 12 жилийн нэг зэрэг билүүдэлг болсноос хөдөлмөрийн бүтээмжийг 6 хүмүүр дээшлүүлсэн. Ус нэрхэх хаймвар нөхөх хөдөлмөртөө өдөрт 20—40 хилтер ус нэрхэнг удаад 2-3 хаймвар нөхөх болжээ.

Л.Дашчэрэн

Аймгийн төвийн 10 жилийн дунд сургуулийн 1 дүгээр ангийн сурагч Эрдэнэ, 10 дугаар ангийн сурагч Чулуунсүрэн нарын эцэг Жамъянжав, эх Найдан нар үр хүүхдэдээ соёлч боловсон хүмүүжил олгох талаар их анхаарал хүмүүс юм.

Зурга дээрх Найдан хүү Эрдэнэгээр хичээлийн нь давуулж байна.

Д.Дондоогоржийн авсан гэрэл зураг

Юмаар юм хийж байна

Аймгийн төвийн артель 1963 онд мод, оёдол, гутал, төмөр, барилга 5 тасатай ажиллаж 1963 онд үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг 11.9 хувь, барилга угсралтын төлөвлөгөөг 33.8 хувиар давуулж бүтээж ажилдас 88 хувь нь нормоо 101—250 хувь биелүүлжээ.

1963 онд нэг ажилчин хөдөлмөрийн дундаж бүтээл 10.9 хувиар дээшлэн, үйлдэхүүний өөрийн өртөг 1 хувиар хичмдэрч 35 мянга 100 төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллас.

Тус артелийн социалист хөдөлмөрийн бригад 55-тай болж бүх ажилчдын 78.8 хувь нь энэ хөдөлгөөнд хамрагдав.

Ажилчин Гомбоаан үүрийн зээр ажиллаж түүнийд тогтоом хатуу модоор хуур хуучир, шударга хөгжим, морин сийлбэртэй хууруур, багс, төмрийн өрөөлт зэрэг олон нэр төрийн зүйл санаачлан хийлээ.

Ажилчин Жамъянзориг, төмрийн өдөс ашиглаж, хайр, зээ зуур, цутга, шөвөг, дэвс, гог, зэрэг зүйл хийж оёлын машинны 3 хонигч ашиглаж, машинболлоо гои үйлдвэртээ шилжүүлсэн бай

на.

Ажилчин Балжаа оёлын машин хэрэгцээгүй болсон хонигчо 5-ыг сэлбэн угсвар бүрэн ажиллагаатай болгон үйлдвэрт шилжүүлсэн ба төмөр бооцмийн татгол шараг суулгаж тэрэг хийсэн нь барилга засварын ажилд хөдөлмөрийг хөгжөөлж өглөө.

Нэхэр Балжаа нимгэн төмрийн өдөс ашиглаж, жижиг зүймэл зуух ялдан зэрэг өргөн хэрэгцээний зүйл хийсэн нь олон түмэнд нь сайншилдаг.

Кууш-ээс малартай хятад ажилчи модонь таардас баян ашиглан төрийн жижиг сандал 500 ширхгийг хийв. Оёлын тасгийн ажилчид 7 хонигчин 6 дахь өдрийг өдөс хангалт ашиглаж өдөр болгон нүүлхсэн нь үр дүнтэй өгөө. Одоо тус артелийн хамт олон 1964 оны төлөвлөгөөт зорилтыг амжилттай биелүүлэх зорилготой социалист хөдөлмөрийн үйлдвэр болгох зорилгыг хангахтай үүрэг авал зориг төгөд дор ажиллаж байна.

Дамбий.

(Аймгийн төвийн артелийн дарга)

Залуу хоньчин

Дэлгэрхаан сумын «Залуучуудын хөгжлийн нэгдлийн нэгдгүүр» бригадын хоньчин МХЗ3-ийн гишүүн Ичинхоролын Цэвэлсүрэн 1957 оноос эхлэн хонь малласан юм. Тэрээр жил бүр төлөө 100-гаас дээш хувиар бойжуулж, ялаа онд тарган оруулахад тэргүүний малчдын туршилта эзэмшин залуу Бөмбөр устг тохируулах, хангаа хороо барих, худал ус гаргах өс тэмээд бэлтгэх ажилыг жил бүр сайн хангаж, нэг малдас гарах ашигт шинийг дээд хэмжээгээр ашиглан давуулсан билээ. 1963 онд Хоньчин Цэвэлсүрэн 1963 онд 130 хонинсоо 20 хурга, 50 ямаанаас 14 шигийг нүүд бойжуулж хонь бүрээсээ 1.2 кг, моос, ямаа бүрээсээ 325 грамм хангаж, 300 грамм ноолуур ашиглаж төлөвлөгөөнөө хургацнаа нь орон давуулжээ.

Цэвэлсүрэн өөрийнхөө уйлагүй хөдөлмөрийнхөө үр шимээр 1963 оны сумын яартаа төлбөр болж хөдөө аж ахуйн тэргүүний залуу тэмдэглэж шагнагдав.

Залуу хоньчин 1964 оныхоо төл хүлээн авах бэлтгэлээ сайн

хангаад аймгийн ХЗ3-ийн 11 дүгээр бага хурал утгаж, нэгдлийн 15 эмнэг тус тэмээ 1-ийг сургаж, өвс 8 тонн-ыг хавар-хавар татаж, МХЗ3-ийн Төв Хороон 4 дүгээр бүгд хурлын шийдвэрийг зөвлөлийн гишүүд, залуучуудын дунд сурталчилж байна.

Д.Сумъяа

Туслалцаа

Жаргалантын сангийн аж ахуйн эмтэйчүүдийн зөвлөл, сумын төвийн эмтэйчүүдийн хувийн мал төлөвлөлийн ажилд чиглүүлж төлөх малын сууринд шөвлөн авч тэр суурьтай ууг, нэмээс 326 ширхэгтэй ил аялс 1 ширхэг, хуртаны нойрмор 450 ширхэгт тус тус хийж тус тус туслахыг уриалжээ.

Тус зөвлөл Монголын эмтэйчүүдийн их хурал, аймгийн эмтэйчүүдийн бага хурлыг утгаж ажадын тодорхой төлөвлөгөөтөөр ажиллаж байна.

Ванчинсүрэн